

WOJEWODA LUBUSKI

PS-V.431.2.2013.MRod

Gorzów Wlkp., dn. 20 maja 2013 r.

**Pani
Elżbieta Colle
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sulechowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j.t. Dz. U. z 2012r. poz. 1228 ze zm.), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zmianami) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. przeprowadził kontrolę problemową w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulechowie (ul. Jana Pawła II 52, 66-100 Sulechów), gdzie Dyrektorem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą i nadal jest Pani Elżbieta Colle.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela oraz zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie: Małgorzata Rodak – starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – przewodniczący zespołu kontrolnego oraz Julita Zielińska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - członek zespołu kontrolnego - w dniu 19.03.2013 r.,

na podstawie upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 81-1/2013 i nr 81-2/2013 z dnia 08 marca 2013r. O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną w dniu 14.03.2013 r. (ZPO), oraz fax-em dnia 11.03.2013 r.

Jednostka kontrolowana realizuje zadania zlecone na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j.t. Dz. U. z 2012r. poz. 1228 ze zm.), Zarządzenia Nr 0151-135/2010 Burmistrza Sulechowa z dnia 15 czerwca 2010r. w sprawie upoważnienia dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie i Zarządzenia Nr 0151-136/10 Burmistrza Sulechowa z dnia 15 czerwca 2010 r. w sprawie upoważnienia kierownika Działu Świadczeń i Analiz Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie.

W Ośrodku Pomocy Społecznej został wyodrębniony oddział świadczeń rodzinnych, w którym trzy osoby realizują zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – Pani Małgorzata Lepka, Pani Iwona Andrzejaszek i Pani Anna Fedorowicz. W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Irena Zjawin – Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych i Dodatków Mieszkaniowych.

Skontrolowaną działalność oceniono:

1. Działania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela – oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy z należytą starannością, rzetelnie i terminowo realizowane były zadania nałożone na organ właściwy wierzyciela, w tym celu skontrolowano 10% dokumentacji źródłowej dłużników alimentacyjnych dla których jednostka jest organem właściwym wierzyciela i w okresie zasiłkowym 2011/2012 wierzycielom zostały przyznane świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia.

Ponadto badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- czy organ właściwy wierzyciela (OWW) wystąpił z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, w przypadkach o których mowa w art. 3 ust 5 ww. ustawy ? (art. 3 ust 5)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika (OWD) w stosunku do liczby wydanych decyzji przyznających prawo do świadczeń z FA.*

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji 20 dłużników alimentacyjnych ustalono, iż jednostka kontrolowana w jednym przypadku nie skierowała wniosku o podjęcie działań do OWD, gdyż nie znano miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego (egzekucję prowadził Sąd Okręgowy- dłużnik alimentacyjny jest obcokrajowcem). Ponadto w 14 przypadkach jednostka kontrolowana nie miała obowiązku występowania z powyższym wnioskiem, ponieważ była jednocześnie OWD i OWW. Wobec pozostałych dłużników skierowano wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych.

- czy OWW przekazywał organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne wszelkie posiadane informacje istotne dla skuteczności egzekucji ? (art. 3 ust 7)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *w jaki sposób organ wywiązywał się z obowiązku o którym mowa w art. 3 ust 7 ?*

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień do protokołu przez Panią Irenę Zjawin - organ właściwy wierzyciela na bieżąco przekazuje wszelkie posiadane informacje komornikom, mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji. Ponadto przekazywane są informacje, o dokonywanych wpłatach przez dłużnika alimentacyjnego, bezpośrednio do organu właściwego.

- czy w przypadku beczynności lub wszelakich przejawach opieszałości komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne, przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu, OWW informował sąd ? (art. 3 ust 8)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy w przypadku stwierdzenia beczynności lub opieszałości komornika kierowano informację do sądu ?*

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień do protokołu przez Panią Irenę Zjawin - współpraca z komornikami sądowymi przebiega zadowalająco, z uwagi na powyższe nie zachodziła konieczność informowania sądu o beczynności lub przejawach opieszałości komornika sądowego, prowadzącego postępowanie egzekucyjne.

- czy OWW wytaczał powództwa na rzecz obywateli w sprawach o roszczenia alimentacyjne ? (art. 7 ust 1)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy jednostka kontrolowana wytaczała powództwa na rzecz obywateli ?*

W kontrolowanym okresie jednostka nie wytaczała powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli. W sytuacjach, gdy mogło to być zasadne, organ informował wierzycieli o możliwości wystąpienia, o podwyższenie świadczeń alimentacyjnych lub zasądzenia świadczeń od dziadków osoby uprawnionej. W kilku przypadkach takie działania okazały się skuteczne - tak wynika z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez Panią Irenę Zjawin.

- czy OWW, w przypadku powstania zaległości, (wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy) za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywał do Biura Informacji Gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego ? (art. 8a)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba przekazanych do BIG informacji gospodarczych w stosunku do dłużników wobec których jednostka kontrolowana była zobowiązana do przekazania takiej informacji.*

Z informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną wynika, iż do BIG zgłoszono 19 spośród 20 dłużników alimentacyjnych objętych kontrolą. W przypadku Pana

¹ nie było to możliwe, gdyż dłużnik nie posiada numeru pesel, wymaganego przy zgłoszeniu do BIG. Jak wynika z kart zadłużenia 2011/2012 wszyscy dłużnicy, (objęci kontrolą) posiadający zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, zostali zgłoszeni do BIG.

- czy OWW upoważnił inny podmiot do przekazywania informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego ? (art. 8c)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy osoba przekazująca informacje gospodarcze posiadała stosowne upoważnienie ?*

Z dokumentów przedstawionych podczas kontroli - umowa „dłużnik alimentacyjny,, oraz załącznik nr 1- formularza zgłoszenia użytkowników” wynika, iż Pani Irena Zjawin oraz Pan Maciej Rzechówka zostali zgłoszeni jako użytkownicy zewnętrzni, posiadający uprawnienia pozwalające na przekazywanie informacji gospodarczych do BIG – załącznik został podpisany przez Burmistrza Sulechowa. Powyższy dokument potwierdza jedynie zgłoszenie użytkowników do przekazywania informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub

¹ Usunięcia danych dokonano na podstawie art. 6 i 7 pkt. 3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002 r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.)

zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego (stanowi czynność techniczną), nie stanowi jednak upoważnienia, w myśl art. 8 c ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

- czy OWW przestrzegał terminów określonych w KPA ? (art. 35 KPA)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo przeprowadzonych postępowań w stosunku do liczby postępowań skontrolowanych.*

Rodzaj postępowań, które poddano kontroli w zakresie terminowości:

- kierowanie wniosku o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika w przypadkach, o których mowa w art. 3 ust 5 ww. ustawy - w tym zakresie sprawdzono 20 postępowań, wobec 1 dłużnika nie skierowano takiego wniosku z uwagi, iż nie znano OWD- dłużnik zamieszkuje za granicą, a wobec 14 jednostka kontrolowana nie była zobowiązana wysłać takiego wniosku, gdyż była jednocześnie OWD i OWW. Wszystkie wnioski skierowane do OWD o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych zostały skierowane z zachowaniem terminu- termin liczono od dnia przyznania osobie uprawnionej świadczenia z FA do dnia skierowania wniosku.

- przekazanie przez OWW do komornika decyzji przyznającej osobie uprawnionej świadczenia z FA, w tym zakresie sprawdzono 20 postępowań i ustalono, iż wszystkie postępowania przeprowadzone były z zachowaniem terminu.

- wydanie decyzji dłużnikowi alimentacyjnemu w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z FA (termin liczono od dnia zakończenia okresu świadczeniowego do dnia wydania decyzji o zwrocie), w tym zakresie sprawdzono 20 postępowań, Wszystkie postępowania, w tym zakresie przeprowadzono z uchybieniem terminu. Zostało wydanych 17 decyzji, gdzie 1 decyzja wydana była w okresie 3 miesięcy, 9 w okresie 4 miesięcy, 3 w okresie 5 miesięcy, a 4 w okresie 6 miesięcy po zakończeniu okresu zasiłkowego 2011/2012. Wobec pozostałych 3 dłużników powyższa decyzja nie została wydana do dnia kontroli.

Łącznie (w zakresie terminowości) sprawdzono 60 postępowań, z czego 40 przeprowadzono w terminie określonym w art. 35 KPA, natomiast wobec pozostałych 20 nie został zachowany termin wynikający z art. 35 i 36 KPA. Zatem, 67 % postępowań przeprowadzona była terminowo.

- czy OWW wydał po zakończeniu okresu świadczeniowego 2011/2012 lub po uchyleniu decyzji w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego - decyzję

administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności, z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego ? (art. 27 ust 2)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wydanych decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika wypłaconych należności, w stosunku do decyzji przyznających lub uchylających prawo do świadczeń z FA.*

Spośród 20 sprawdzonych postępowań, w sprawie dochodzenia zwrotu należności od dłużnika alimentacyjnego ustalono, iż w 3 przypadkach na dzień kontroli tj. 19.03.2013 r. nie została wydana decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012.

W jednym przypadku, pomimo uchylonej decyzji nr 000411/ZK/10/2012 z dnia 02.10.2012 r. przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, na dzień kontroli tj. 19.03.2013 r., nie wydano decyzji żądającej zwrotu świadczeń wypłaconych w zastępstwie alimentów.

Wobec pozostałych 17 dłużników jednostka kontrolowana wywiązała się z nałożonego obowiązku, o którym mowa w art. 27 ust 2 ww. ustawy.

- jakie działania podejmował OWW (czy wystawiono tytuł wykonawczy, w przypadku braku dokonania spłaty w terminie określonym w decyzji), w celu wyegzekwowania należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego? (art. 27 ust 3)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wystawionych tytułów wykonawczych, w stosunku do liczby dłużników, którzy nie dokonali spłaty w terminie*

W trakcie kontroli ustalono, iż jednostka kontrolowana nie wystawiła (na dzień kontroli) żadnego tytułu wykonawczego zobowiązującego dłużnika alimentacyjnego, do zwrotu należności za okres zasiłkowy 2011/2012.

Na podstawie załącznika Nr 1 do protokołu, przyjęcia ustnych wyjaśnień w sprawie wystawiania tytułów wykonawczych ustalono, iż w przypadku dłużnika:

-Pana ¹- decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 została

¹ Usunięcia danych dokonano na podstawie art. 6 i 7 pkt. 3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002 r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.)

wydana dnia 24.01.2013 r. natomiast dostarczona dnia 05.02.2013 r. Z uwagi na powyższe decyzja uprawomocniła się 19.02.2013 r., a termin spłaty upłynął dnia 05.03.2013 r. Do dnia kontroli nie zostały podjęte dalsze kroki.

- Pana ¹ – ustalono pełnomocnika do odbioru korespondencji i tak dnia 29.01.2013 r. wydano decyzję w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012, natomiast 30.01.2013r. została ona dostarczona. Uprawomocnienie nastąpiło dnia 13.02.2013 r., a termin spłaty upłynął dnia 27.02.2013 r., Do dnia kontroli nie podjęto dalszych kroków.

- Pana ¹ - decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 do dnia kontroli nie została wydana, pomimo, iż dnia 02.10.2012 r. uchylono decyzję przyznającą prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

-Pana ¹- decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 07.03.2013 r., brak potwierdzenia dostarczenia decyzji.

- Pana ¹ - decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 14.03.2012 r., brak potwierdzenia dostarczenia decyzji.

- Pana ¹ - na dzień kontroli nie wydano decyzji w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012, pomimo iż okres zasiłkowy skończył się dnia 30.09.2012 r.

-Pana ¹ - decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 07.02.2013 r., brak potwierdzenia dostarczenia decyzji.

- Pana ¹ - decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 07.03.2013 r., brak potwierdzenia dostarczenia decyzji.

- Pana ¹ - decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres

¹ Usunięcia danych dokonano na podstawie art. 6 i 7 pkt. 3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002 r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.)

2011/2012 wydana była dnia 24.01.2013 r., natomiast została dostarczona dnia 30.01.2013 r. Z uwagi na powyższe decyzja uprawomocniła się 13.02.2013 r., a termin spłaty upłynął dnia 27.02.2013 r. Do dnia kontroli nie zostały podjęte dalsze kroki.

- Pana ¹- decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 28.01.2013 r., natomiast dostarczona została dnia 14.02.2013 r. Z uwagi na powyższe decyzja uprawomocniła się 28.02.2013 r, a termin spłaty upłynął dnia 14.03.2013r. Do dnia kontroli nie zostały podjęte dalsze kroki.

- Pana ¹- ustalono pełnomocnika do odbioru korespondencji i tak dnia 07.02.2013 r. wydano decyzję w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 r., natomiast dnia 08.02.2013r. została ona dostarczona. Uprawomocnienie nastąpiło dnia 22.02.2013 r., a termin spłaty upłynął z dniem 08.03.2013 r. Do dnia kontroli nie podjęto dalszych kroków.

- Pana ¹- ustalono pełnomocnika do odbioru korespondencji i tak dnia 29.01.2013 r. wydano decyzję w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 r., natomiast 30.01.2013r. została ona dostarczona. Uprawomocnienie nastąpiło dnia 13.02.2013 r., a termin spłaty upłynął z dniem 27.02.2013 r. Do dnia kontroli nie podjęto dalszych kroków.

- Pana ¹- decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 14.03.2013 r., brak potwierdzenia dostarczenia decyzji.

- Pana ¹- decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 22.01.2013 r., natomiast została dostarczona dnia 07.02.2013 r. Z uwagi na powyższe decyzja uprawomocniła się 21.02.2013 r., a termin spłaty upłynął dnia 07.03.2013 r. Do dnia kontroli nie zostały podjęte dalsze kroki.

-Pana ¹- decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 14.12.2012 r., natomiast dostarczona została dnia 24.12.2012 r. Z uwagi na

¹ Usunięcia danych dokonano na podstawie art. 6 i 7 pkt. 3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002 r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.)

powyższe decyzja uprawomocniła się 08.01.2013 r., a termin spłaty upłynął dnia 22.01.2013 r. , następnie wysłano upomnienie, które odebrano dnia 06.03.2013 r.

- Pana ¹- decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 28.01.2013 r., natomiast dostarczona została dnia 30.01.2013 r. Z uwagi na powyższe decyzja uprawomocniła się 13.02.2013 r., a termin spłaty upłynął dnia 27.02.2013 r. Do dnia kontroli nie zostały podjęte dalsze kroki.

- Pani ¹- decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 28.01.2013 r., natomiast dostarczona została dnia 30.01.2013 r. Z uwagi na powyższe decyzja uprawomocniła się 13.02.2013 r., a termin spłaty upłynął dnia 27.02.2013 r. Do dnia kontroli nie zostały podjęte dalsze kroki.

- Pana ¹- decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 07.02.2013 r. brak potwierdzenia odbioru decyzji.

- Pana ¹- decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 wydana była dnia 31.01.2013 r. brak potwierdzenia odbioru decyzji.

- Pana ¹- decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012r. - do dnia kontroli nie wydano decyzji.

- czy OWW przekazywał dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika (OWD) informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego; decyzję w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego; informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa (art. 27 ust 7)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *w jaki sposób OWW wywiązywał się z obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 7.*

¹ Usunięcia danych dokonano na podstawie art. 6 i 7 pkt. 3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002 r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.)

Badając dokumentację kontrolną zespół kontrolny ustalił, iż jednostka kontrolowana rzetelnie wywiązywała się z obowiązku nałożonego w art. 27 ust 7 ww. ustawy. Informacja o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułów o których mowa w art. 27 ust 7 pkt 3 ww. ustawy – została przekazana do wszystkich dłużników alimentacyjnych. Informacja nie była przekazywana tylko w przypadku, gdy jednostka kontrolowana była jednocześnie OWD i OWW, a także w przypadku gdy nie znano organu właściwego dłużnika np. Pan ¹ Również informacja o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego przekazywana była do dłużników alimentacyjnych. W przypadku decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego, należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych osobie uprawnionej – ustalono, iż we wszystkich przypadkach, w których decyzja została wydana, była ona przekazywana do OWD (w sytuacji gdy znano OWD) i do dłużnika.

- czy OWW przekazywał OWD informacje o zobowiązaniach wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust 1 pkt 1 i 2? (art. 27 ust 7a)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba przekazanych informacji OWD o zobowiązaniach w stosunku do liczby skontrolowanej dokumentacji dłużników.*

W trakcie kontroli ustalono, iż Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie we wszystkich przypadkach, w których znano organ właściwy dłużnika – przekazywał informację o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

- czy OWW przekazał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego? (art. 27 ust. 8)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba przekazanych decyzji komornikowi w stosunku do liczby decyzji wydanych*

Jednostka kontrolowana wywiązywała się z obowiązku nałożonego art. 27 ust. 8 ww. ustawy, w sposób rzetelny – wszystkie decyzje (objęte kontrolą) przyznające prawo do świadczeń z FA przekazywane były jednocześnie do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne.

¹ Usunięcia danych dokonano na podstawie art. 6 i 7 pkt. 3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002 r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.)

2. Zasadność przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego – oceniono pozytywnie.

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy z należytą starannością, rzetelnie i terminowo realizowane były zadania nałożone na organ właściwy wierzyciela, w tym celu skontrolowano 10% dokumentacji źródłowej rodzin dla których, w okresie zasiłkowym 2011/2012 zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia.

Ponadto badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- **czy jednostka kontrolowana wydawała decyzje przyznające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w oparciu o kompletny wniosek? (art. 15 ust 3 i 4)**

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba kompletnych wniosków w stosunku do liczby decyzji wydanych* – kontroli poddano dokumentację 20 wierzycieli, którym w okresie zasiłkowym 2011/2012 przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Ustalono, iż wszystkie decyzje wydane były w oparciu o kompletny wniosek. Do wniosku dołączane były między innymi zaświadczenia wydane przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego lub oświadczenia o dochodzie, zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów, inne dokumenty, tj. zaświadczenia organu prowadzącego egzekucję, dokumenty zasądzające alimenty (odpisy orzeczenia sądu, postanowienia sądu, ugody sądowe), dokumenty stwierdzające wiek osoby uprawnionej) – zatem, 100 % skontrolowanej dokumentacji zawierało komplet wymaganych dokumentów.

- **czy decyzje wydawane były terminowo? (art. 20 ww. ustawy, art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego)**

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo wydanych decyzji w stosunku do decyzji skontrolowanych* –wszystkie skontrolowane decyzje wydane były z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 20 ww. ustawy i art. 35 KPA – 100 % skontrolowanych decyzji wydana była w terminie.

- **czy postępowanie w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzone było zgodnie z zasadami i trybem określonym w rozdziale 4 ww. ustawy oraz kodeksem postępowania administracyjnego?**

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy jednostka kontrolowana przeprowadza postępowanie zgodnie z zasadami i trybem określonym w roz. 4*

Ustalono, iż w 4 przypadkach (na 20 skontrolowanych postępowań) świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały przyznane na osobę nieuprawnioną, w świetle przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zatem, 80 % postępowań przeprowadzona była zgodnie z zasadami i trybem określonym w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane były we właściwej wysokości i na właściwy okres? (art. 9, art. 10)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba właściwie przyznanych świadczeń (wysokość i okres) w stosunku do skontrolowanych decyzji* – na podstawie skontrolowanej dokumentacji dotyczącej przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono, iż wszystkie świadczenia zostały przyznane we właściwej wysokości i na właściwy okres - 100 % skontrolowanych świadczeń przyznanych było na właściwy okres i we właściwej wysokości.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane były osobom spełniającym kryterium dochodowe? (art. 9 ust 2)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wydanych decyzji dla osób spełniających kryterium dochodowe.*

Wszystkie osoby, którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego spełniały kryterium dochodowe – 100 % decyzji wydana była prawidłowo.

- czy OWW wydał upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego? (art. 12)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy osoba prowadząca postępowania w sprawie świadczeń z FA posiadała stosowne upoważnienie.*

Prowadzeniem postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego zajmuje się pracownik, który nie posiada stosownego upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w art. 12 ww. ustawy.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były z zachowaniem terminu określonego w decyzji?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: ***liczba terminowo wypłaconych świadczeń w stosunku do skontrolowanej dokumentacji.***

W decyzjach przyznających prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyznaczono termin do 30 dnia każdego miesiąca. Sprawdzeniu wypłaty przyznanych świadczeń dokonano w miesiącu grudniu 2011r. - wszystkie przelewy na konto bankowe zostały dokonane w dniu 14.12.2011r. – 100 % skontrolowanych decyzji wypłacono z zachowaniem terminu określonego w decyzji.

- czy jednostka kontrolowana terminowo, rzetelnie i zgodnie ze stanem faktycznym sporządzała sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: ***czy jednostka rzetelnie i terminowo sporządzała sprawozdania.***

Na podstawie dat przekazanych sprawozdań do aplikacji s-Fundusz stwierdzono, iż jednostka kontrolowana sprawozdanie z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za I - IV kwartał 2012r. przekazywała z zachowaniem terminu, o którym mowa w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ze sprawozdania za IV kw. 2011 roku wynika, iż wypłacono w miesiącu grudniu świadczenia dla 197 rodzin w łącznej kwocie 84.425 zł. Fakt ten potwierdza lista wypłat za miesiąc grudzień 2011r.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – W toku kontroli stwierdzono naruszenie przepisów prawa w zakresie art. 35 i 36 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U.2013.267.); art. 12 ust. 2, art. 8 c, art. 9, art. 27 ust 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- rzetelność –
 - 1) W zakresie działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych jako OWW - kontrola ujawniła beczynność lub opieszale działania w zakresie wydawania decyzji w sprawie zwrotu należności otrzymanych przez osoby uprawnione, które wydawane były nawet po upływie 6 miesięcy od zakończenia okresu świadczeniowego lub nie wydawane w ogóle, co może mieć wpływ na skuteczność egzekucji.

- 2) W przypadku zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego zadanie realizowane jest rzetelnie, jednakże stwierdzono, iż w odniesieniu do 4 osób świadczenie było przyznane na osobę nie będącą stroną postępowania.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W zakresie zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono, iż :

1) w toku prowadzonego postępowania przyznano i wypłacono świadczenie osobie nieuprawnionej, i tak: decyzją z dnia 30.08.2011 r. Nr 000117/FA/08/2011 przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego dla osoby ubiegającej się o świadczenie alimentacyjne, tj. Pani ¹ matce ¹(ur. 12.03.1994 r.), która w dniu złożenia wniosku istotnie jako przedstawiciel ustawowy osoby uprawnionej mogła ubiegać się o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego w świetle przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jednakże z dniem uzyskania pełnoletniości, a tym samym pełnej zdolności do czynności prawnych przez syna ¹, decyzja winna być wydana na osobę uprawnioną.

Wiadomym jest fakt, iż małoletnia osoba uprawniona nie ma pełnej zdolności do czynności prawnej, tak więc w jej imieniu czynności prawnych dokonuje przedstawiciel ustawowy – matka/ojciec. Natomiast z chwilą uzyskania przez syna pełnoletniości, wygasa instytucja opiekuna prawnego Pani ¹, i tym samym przestała być stroną postępowania w sprawie.

Nawet w przypadku dołączonego upoważnienia do akt sprawy (np.

¹), osoba uprawniona upoważnia przedstawiciela jedynie do złożenia wniosku w sprawie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a także pobierania przyznanego świadczenia.

Nie zmienia to faktu, iż decyzja winna być wystawiona (z chwilą uzyskania pełnoletniości, a tym samym pełnej zdolności do czynności prawnych) na stronę postępowania, jak również wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu

¹ Usunięcia danych dokonano na podstawie art. 6 i 7 pkt. 3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002 r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.)

alimentacyjnego powinien zawierać dane oraz podpis osoby uprawnionej do pobierania świadczeń.

Stosownie do art. 9 ust 1 w/w ustawy, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia (...). Zgodnie z art. 2 pkt. 11 w/w ustawy – za „osobę uprawnioną uważa się osobę uprawnioną do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna”.

Natomiast w myśl art. 15 tej ustawy ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku decyzji z dnia 23.08.2011 r. Nr 000089/FA/09/2011, decyzji z dnia 23.11.2011r. Nr 000455/FA/11/2011, decyzji z dnia 30.08.2011 r. Nr 000120/FA/08/2011.

2) osoba zajmująca się prowadzeniem postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie posiada stosownego upoważnienia, o którym mowa w art. 12 ust 2 ww. ustawy, o treści „organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu, albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji”. Z zakresów czynności pracowników merytorycznych zajmujących się realizacją zagadnienia objętego kontrolą – wynika między innymi, iż realizują zadania z funduszu alimentacyjnego, jednakże nie posiadają stosownego upoważnienia, o którym mowa powyżej.

W zakresie działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela stwierdzono:

1) pracownicy zajmujący się zgłaszaniem dłużników alimentacyjnych do biura informacji gospodarczej, nie posiadają stosownego upoważnienia, o którym mowa w art. 8 c ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o treści „Przepis art. 8 b stosuje się odpowiednio do organu właściwego wierzyciela w zakresie realizacji obowiązku określonego w art. 8 a”. Zgodnie z art. 8 a „Organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust. 1 pkt 1 i 2 w

razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Natomiast art. 8 b stanowi, iż organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji”.

2) naruszenie art. 35 KPA w zakresie wydawania decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń i tak np. okres zasiłkowy skończył się w miesiącu wrześniu – decyzje w sprawie zwrotu wydawane były w miesiącu grudniu 2012 r., styczniu 2013 r., lutym 2013 r., a nawet marcu 2013 r.

3) opieszale działanie jednostki kontrolowanej w zakresie wystawiania tytułów wykonawczych.

Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanych nieprawidłowości jest Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie Pani Elżbieta Colle, który sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją zadań zleconych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości zalecam:

- prawidłowe ustalanie strony postępowania i przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym zgodnie z art. art. 9 ust 1 w związku z art. art. 2 pkt. 11 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- uregulowanie kwestii prawnej w odniesieniu do upoważnienia pracownika w zakresie realizacji zadań zleconych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w związku z art. 8c i art. 12 ust 2;
- niezwłocznie po zakończeniu okresu świadczeniowego wszczynać postępowanie w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- przestrzeganie terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego;
- rzetelne realizowanie zadań określonych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym zwiększenie zaangażowania w zakresie działań zmierzających do odzyskania należności budżetu państwa (tytuły wykonawcze).

Na podstawie art. 46 ust 3 pkt 3 i 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2011 Nr 185 poz. 1092) oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Od niniejszego wystąpienie pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo
Wicewojewoda Lubuski